

Sannleikin er altíð fyrsta offur í kríggi

Flógva kríggið er fyrsta kríggj, sum verður flutt beinleiðis inn í stovurnar hjá fólki. Spurningurin er bert, um almenningurin fær meira at vita - ella um talan er um reint undirhald, skrivar Árni Gregersen, programmleiðari í Sjónvarpi Føroya í sjónarmiðinum í dag. Árni Gregersen hevur sjálvur flutt nógv tíðindi frá krígnum inn í stovurnar

Sannleikin er altíð fyrsta offur í kríggi.

Hetta er ikki nakað nýtt. Gjøgnum øll kríggj, sum hava verið, er hetta sligið fast. Onkur kann kanska halda, at so er ikki hesa ferð, tí nú er sjónvarp á staðnum, og vit fáa upplýsingar beinleiðis.

CNN er á staðnum og vit hava ferð eftir ferð sæð, at tá ið álop hava verið, so standa tíðindamenninir hjá hesum sjónvarpsfelag til reiðar.

Meðan onnur skunda sær í bumbuskýlini, verða teir standandi og greiða frá tí, sum hendir.

Vit kenna nú hesar menninar: Peter Arnett,

John Holliman og Bernard Shaw. Menninir, sum fyrst boðaðu frá krígnum. Tað sigst, at George Bush forseti leyp upp úr stólinum, tá ið CNN segði, at kríggið var brostið á. Eftir hvat hann visti hendi hetta 20 minuttir ov tíðliga!!

Er tað undirhald?

Nógv spyrja sjálvandi, um tíðindaflutningur av hesum slagnum ikki meira kann kallast undirhald enn nakað annað.

Til tað kann sigast, at tíðindi í ein stóran mun eru undirhald eisini — ella undirhaldandi.

Tað, sum kann tykjast ivasamt í hesum krig-

num er, at teir fyrstu dagarnar hava vit bert sæð eitt slag av kliniskum — reinum — kríggi. Vit hava sæð eitt kríggj uttan menniskjalig offur. Eitt teldukríggj, sum meira líkist spølum í Tivoli ella umborð á Norrønu.

Hetta er sjálvandi ikki so. Onki kríggj er uttan stóran menniskjaligar umkostningar, men tað frætta vit litið og onki um.

Hví?

Jú, royndir visa, at so skjótt almenningurin fær at vita, at fólk doyggja ella fáa skaða, so venda tey sær imóti kríggi.

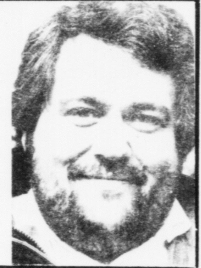
Amerikanararnir gjørdur hesar royndirnar í Vietnam og bretar gjørdur somu royndirnar í Falklands-krígnum. Ti royna herleiðslurnar — og politisku leiðslurnar — so leingi til ber at dylja tey menniskjaligu tap, sum henda.

Er tað betri nú?

Henda tankagongd er ikki nýggj í hesum krígnum. Krigstíðindafólk hava ongantið sloppið at sent tey tíðindi, teimum lysti. Talan hevur altíð verið um ein hernaðarlígan sensur, sum eisini er galdandi í nógvum førum í dag. Herleiðslurnar alla staðni gera av, hvat

sjónarmið

Árni Gregersen,
programmleiðari
í Sjónvarpi Føroya,
skrivar



tíðindafólk sleppa at senda víðari.

Men tá ið sjónvarpsstøðirnar senda beinleiðis, tá er ongin beinleiðis sensurur. Tá er tað sum sleppur út til hyggjaran nakað, sum hendir. Ikki altíð alt, sum hendir. Men tað, tú sært, hendir.

Spennningurin er tá eins nógvur og tá sent verður beinleiðis frá itróttardystum, men sjálvur haldi eg kortini, at hyggjarin í stóran mun er førur fyri at siggja munin. Her er talan um liv og deyð. Ikki bert hvør vinnur.

Ti haldi eg ikki tað er skeiðt at senda reportasjur beinleiðis. Tað, sum fólk tá siggja, eru ikki redigeraður veruleiki, sum tá ið tað verð-

ur lisið í fjarritum ella bløðum. Tey siggja sjálvi ein part — um enn litlan — av veruleikanum.

Lat meg leggja afturat: eg haldi ikki tað er nóg mikið at hyggja í sjónvarp. Neyðugt er at bløðini skriva um kríggj. Ikki tað, sum hendir her og nú — tað siggja fólk í sjónvarpi — men meira hvi tað hendir. Meira analyserandi, so fólk sjálvi kunnu gera sær metingar.

Sannleikin er altíð fyrsta offur í kríggi, men kanska er sannleikin minni offur í hesum kríggi, enn teimum kríggjum, sum fyrr hava verið.

Nú situr almenningurin á fyrsta røð, sjálvt um hann ikki sær alla myndina.

Árni Gregersen

